

Forslag

til

Lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen.

(Om særskilt beskatning af gifte kvinder).

Fremsat den 27. januar 1965 af *indenrigsministeren*.

§ 1.

I lov vedrørende personlig skat til kommunen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 84 af 20. marts 1964, som ændret ved lov nr. 00 af 000 1965, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, 3. og 4. punktum, udgår.

2. Efter § 8 indsættes som ny paragraf:

„§ 8 a. Den gifte kvinde, som har indkomst, hvoraf hun i henhold til statsskattelovgivningens regler vil være at ansætte særskilt til statsskat, ansættes særskilt til at svare opholdskommuneskat af denne indkomst, opgjort — herunder med eventuel nedsættelse i ansættelsen — efter de i statsskattelovgivningens indeholdte regler. Når en kvinde således ansættes særskilt til opholdskommuneskat, ydes der forinden skattens beregning hver af ægtefællerne et personfradrag svarende til halvdelen af det personfradrag, der i øvrigt i vedkommende kommune ydes skatteydere, der ved beregning af skat til staten stilles som familieforsørgere, jfr. § 9, stk. 2, samt § 9 a, stk. 2 og 3. Endvidere indrømmes der hustruer, som har indkomst af den i loven om pålydningen af indkomst- og formueskat til staten § 23, stk. 1 a til d nævnte art, et skattefrit fradrag, der beregnes som halvdelen af denne indkomst, dog højst 2.000 kr. I det omfang de nævnte fradrag som følge af indtægtens størrelse ikke kan udnyttes i vedkommende ægtefælles indkomst, overføres de til fradrag i den anden ægtefælles indkomst.

Stk. 2. Den hustru, der ansættes særskilt til opholdskommuneskat i overensstemmelse med bestemmelsen i stk. 1, henregnes uanset dette til mandens husstand, jfr. § 1, stk. 1, 1. punktum. Den hende påhvilende opholdskommuneskat svares til den eller de kommuner, hvortil manden er pligtig at svare opholdskommuneskat. Fordeles mandens skattebidrag mellem flere kommuner, jfr. § 1, stk. 1, eller er han pligtig at svare forskelsskat, jfr. § 6, vil den hustruen påhvilende skat være at fordele eller regulere tilsvarende.

Stk. 3. Når et ægteskab opløses ved skilsmisse, eller der indtræder separation eller faktisk adskillelse, vil den hustruen som følge af en i overensstemmelse med bestemmelsen i stk. 1 foretagen særskilt ansættelse påhvilende opholdskommuneskat for tiden herefter og indtil sambeskatningens ophør tilfalde den eller de kommuner, hvortil hun ville være skattepligtig, såfremt hun havde været selvstændigt skattepligtig.

Stk. 4. Er en hustru i overensstemmelse med bestemmelsen i stk. 1 ansat til at svare opholdskommuneskat for et tidsrum, for hvilket manden på grund af bopæl eller ophold i udlandet ikke er skattepligtig til nogen kommune her i landet som opholdskommune, vil den hustruen påhvilende opholdskommuneskat for nævnte tidsrum tilfalde den eller de kommuner, hvortil hun ville være skattepligtig, såfremt hun havde været selvstændigt skattepligtig.

Stk. 5. I tilfælde, hvor de for begge ægtefæller foretagne skatteansættelser efter den

efterlevende ægtefælles begæring — i overensstemmelse med de i statsskattelovgivningen indeholdte regler — opretholdes med virkning for resten af det skatteår, hvori den anden ægtefælle er afgået ved døden, tilfalder også de den efterlevende påhvilende opholdskommuneskat, der skal svares i henhold til afdødes skatteansættelse for de efter dødsfaldet følgende kvartaler af det pågældende skatteår, den eller de kommuner, hvortil den efterlevende efter de for selvstændigt skattepligtige personer gældende regler er ansat til at svare opholdskommuneskat for de omhandlede kvartaler.“

3. § 9, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Forinden skatten beregnes, ned sættes den indkomst, der efter § 8, jfr. § 8 a, skal lægges til grund ved påligning af skat til kommunen, med et personfradrag, der for skatteydere, der ved beregning af skat til staten stilles som familieforsørgere, udgør 4.500 kr., og for andre skatteydere 2.500 kr., jfr. dog herved § 8 a, stk. 1. Den herefter fremkomne indkomst, afrundet til det nærmeste lavere med 100 delelige kronebeløb, benævnes skalaindkomsten.“

4. I § 9 a, stk. 2, ændres ordene „efter § 8“ til: „efter § 8, jfr. § 8 a“.

5. I § 9 a, stk. 3, 1. og 3. punktum, ændres ordene „§ 9, stk. 2 a),“ til: „§ 9, stk. 2,“.

6. I § 10, stk. 2, 1. punktum, indføjes efter ordene „alle, der ved dens affattelse har fast ophold i kommunen,“ ordene: „herunder de hustruer, der for det kommende skatteår skal særskilt ansættes i medfør af bestemmelserne i § 8 a,“.

7. I § 17 ændres ordene „i henhold til § 8, stk. 1 og 2,“ til: „i henhold til § 8, stk. 1 og 2, jfr. § 8 a, stk. 1,“.

8. § 40 affattes således:

„§ 40. Er udpantning forgæves forsøgt for de en skatteyder påhvilende skatter og afgifter m.v. af den i § 42, stk. 1, omhandlede art, skal udpantning kunne ske i de ejendele, der måtte tilhøre den med den pågældende skatteyder samlevende ægtefælle, eventuelt i ejendele tilhørende de børn, hvis indkomst er medregnet ved familieoverhovedets ansættelse til skat.“

9. § 42, stk. 1, 3. punktum, affattes således:

„Til fyldestgørelse af skatter, renter og gebyrer kan der ved hver lønudbetaling hos skatteydere, der ved beregning af skat til staten stilles som familieforsørgere, eller som opfylder betingelserne for sambeskatning med ægtefællen, højst tilbageholdes 25 pct. og hos andre skatteydere højst 40 pct. af den skatteyderen tilkommende lønning eller provision.“

10. § 42, stk. 4, affattes således:

„Stk. 4. Er udpantning hos en skatteyder forgæves forsøgt, skal det skyldige beløb — for så vidt ikke særlige omstændigheder efter kommunalbestyrelsens skøn taler derimod — kunne søges inddrevet ved henvendelse til den med skatteyderen samlevende ægtefælles arbejdsgiver efter tilsvarende regler som angivet i stk. 1—3.“

§ 2.

Loven finder anvendelse fra og med skatteåret 1966—67.

Bemærkninger til lovforslaget.

Det foreliggende lovforslag må ses som et led i den ændring af reglerne om ægtefællers beskatning, som er foreslået gennemført ved de samtidig hermed af finansministeren fremsatte forslag til ændringer i statsskattelovgivningen. Om baggrunden for lovforslagene henvises til de til forslaget til ændring af lov om påligning af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven) knyttede almindelige bemærkninger.

Efter de gældende regler sambeskattes den gifte mand med sin hustru såvel ved ansættelsen til statsskat som ved ansættelsen til opholdskommuneskat. Ifølge det nu fremsatte ændringsforslag til ligningsloven skal den i øvrigt sambeskattede hustru særskilt ansættes og beskattes til staten af indtægter ved lønarbejde og selvstændig erhvervsvirksomhed samt visse andre indtægter. Det må anses for naturligt, at denne særskilte beskatning af de pågældende hustruer også gennemføres for kommuneskattens vedkommende, og hertil sigter nærværende lovforslag.

Med hensyn til spørgsmålet om afgrænsningen af de hustruindkomster, der skal særskilt beskattes til kommunen, og om tidspunktet for indtræden og ophør af hustruens kommuneskattepligt i henhold til en særskilt ansættelse foreslås det, at de for statsskatten fastsatte regler i det hele skal finde tilsvarende anvendelse, jfr. herved henvisningsbestemmelsen i den foreslåede nye § 8 a, stk. 1.

En tilpasning af kommuneskatteloven til en ordning med særskilt skatteansættelse af hustruer, forudsætter navnlig, at der fastsættes bestemmelser om, til hvilken kommune den særskilt ansatte hustru skal svare opholdskommuneskat, samt om beregningen af den hende påhvilende skat. Da reglerne om inddrivelse af såvel den kommunale som den statslige indkomstskat m. v. i tilfælde af manglende rettidig betaling indeholdes i kommuneskatteloven, vil det endvidere i denne lov være nødvendigt at fastsætte bestemmelser vedrørende dette forhold for så vidt angår de her omhandlede hustruers skat.

Om disse spørgsmål henvises nærmere til de nedenfor ad § 1 anførte bemærkninger.

Endelig skal bemærkes, at ifølge lov om folkekirkens lønningsvæsen m. v. foretages ligningen af kirkeskat og kirkelige afgifter på de til folkekirken hørende personer efter reglerne for udredelse af den personlige kommuneskat. Heraf følger, at kirkeskat efter de nugældende regler kun kan pålignes kommuneskattepligtige, der er medlem af folkekirken.

I tilfælde, hvor manden (skatteyderen) er medlem, pålignes der således (fuldt) kirkeskattebidrag, uanset om hustruen står uden for folkekirken, og omvendt pålignes der ikke manden (skatteyderen) kirkeskat, når han står udenfor, selv om hustruen er medlem.

Under en ordning, hvor hustruen i visse situationer særskilt pålignes opholdskommuneskat, vil forholdet, såfremt de gældende regler for påligning af kirkeskat og kirkelige afgifter bevarer, herefter blive, at der i tilfælde, hvor hustruen er særskilt kommuneskatteansat, og hvor manden, men ikke hustruen er folkekirkemedlem, pålignes ham, men ikke hende kirkeskat, medens der omvendt pålignes hustruen, men ikke manden kirkeskat, såfremt det kun er hende, der er medlem.

Sluttelig bemærkes, at lovforslaget er affattet under den forudsætning, at det den 16. december 1964 fremsatte lovforslag angående ophævelse af kommuneskattelovens bestemmelser om beskatning med ligningsprocent vedtages senest samtidig med nærværende lovforslag.

Til de enkelte bestemmelser i lovforslaget bemærkes følgende:

Ad § 1.

Til nr. 1.

Medens den gifte kvinde, der opfylder betingelserne for sambeskatning med manden, efter de gældende regler ikke ansættes til at svare indkomstskat til staten, når manden på grund af ophold eller bopæl i udlandet ikke er skattepligtig her til landet, er hun i medfør af bestemmelsen i kommuneskattelovens § 1, stk. 1, 3. og 4. punktum, skattepligtig til sin opholdskommune af underholdsbidraget fra manden samt af de indtægter, hun i øvrigt måtte oppebære. Da statsskattelovgivningens regler i det samtidig hermed fremsatte forslag til ændring af ligningsloven nu foreslås ændret, således at den gifte kvinde, skal ansættes af sin indkomst ved selvstændig virksomhed eller ved arbejde for fremmede m. v., foreslås særbestemmelsen i kommuneskatteloven herefter ophævet. De nævnte kvinder vil således fremtidig være skattepligtige til kommunen i samme omfang og af samme indtægter som til staten, jfr. den ved nærværende forslags § 1, nr. 2, foreslåede nye § 8 a. Herved vil bl. a. den særlige kommunale beskatning af hustruens underholdsbidrag fra manden bortfalde, hvorved imidlertid

skal bemærkes, at kommunernes beskatningsret til disse underholdsbidrag allerede nu i vidt omfang begrænses af de med fremmede stater indgåede overenskomster til undgåelse af dobbeltbeskatning.

Til nr. 2.

Ved statsskattens beregning sondres der mellem familieforsørgere og andre skatteydere, således at indkomstskatten for familieforsørgere beregnes efter en lempeligere skala end for andre skatteydere. Ved kommuneskattens beregning gives der efter de gældende bestemmelser et større personfradrag (bundfradrag) for skatteydere, der ved statsskattens beregning stilles som familieforsørgere (4.500 kr., 4.000 kr., 3.500 kr. eller 3.000 kr.) end for andre skatteydere (2.500 kr. eller 2.000 kr.). Endvidere gives der før opholdskommuneskattens beregning et hustrufradrag efter de ved statsskattens beregning gældende regler, d. v. s. et fradrag på 2.000 kr., dog ikke over halvdelen af hustruens erhvervsindtægt.

Ifølge de foreslåede ændringer i ligningslovens § 25 skal den gifte sambeskattede mand fortsat stilles som familieforsørgere, medens hustruen stilles som andre skatteydere, bortset fra det tilfælde, at hustruens særskilte skattepligtige indkomst er større end mandens skattepligtige indkomst, i hvilket tilfælde hustruen, og ikke manden, stilles som forsøger ved skatteberegningen.

Det er tanken i udskrivningsloven for skatteåret 1966-67 at fastsætte, at der i tilfælde, hvor hustruen ansættes særskilt til skat, ved statsskattens beregning skal gives hver af ægtefællerne et personfradrag på halvdelen af personfradraget for forsørgere, og således at fradrag, der på grund af indtægtens størrelse ikke kan udnyttes fuldtud af den ene ægtefælle, for den overskydende dels vedkommende overføres til den anden ægtefælle.

Ved den nye bestemmelse i § 8 a, stk. 1, foreslås en tilsvarende ordning for kommuneskattens vedkommende, hvorhos der yderligere foreslås ydet hustruen et fradrag beregnet efter de samme regler som det hidtidige hustrufradrag. Såfremt hustruen på grund af indtægtens størrelse ikke kan udnytte dette fradrag fuldtud, overføres den ikke-udnyttede del til manden.

En ordning af denne art vil i de fleste tilfælde stort set stille ægteparret kommuneskattemæssigt som efter de nugældende regler.

Den en gift mand påhvilende opholdskommuneskat for et bestemt skatteår tilfalder efter reglerne i kommuneskattelovens afsnit I den eller de kommuner, hvor den pågældende eller hans husstand (hustru) samtidig eller successivt har ophold af en

vis varighed (normalt mindst 3 mdr.). Ved flytning overgår skattepligten fra fraflytnings- til tilflytningskommunen som regel med udgangen af flyttekvartalet. Skatteyderen kan således blive skattepligtig til flere kommuner i løbet af samme skatteår enten ved flytning eller derved, at han og hans hustru har samtidigt ophold i hver sin kommune. I sidstnævnte tilfælde etableres skattedeling mellem de to kommuner, f. eks. således at manden svarer halvt skattebidrag til hver af kommunerne.

I forbindelse med en gift kvindes særskilte skatteansættelse opstår spørgsmålet om, hvorvidt hun som hørende til mandens husstand vedblivende skal begrunde skattepligt for manden ved sit ophold i en anden kommune end mandens opholdskommune og om, hvorvidt en ændring af mandens kommuneskattetilørsforhold (skift af opholdskommune eller etablering af skattedeling) skal medføre tilsvarende ændring i hustruens kommuneskat.

Som det administrativt enkleste foreslås i den nye bestemmelse i § 8 a, stk. 2, en ordning, hvor efter den særskilt ansatte hustru fortsat skal danne husstand for manden i relation til spørgsmålet om, til hvilken eller hvilke kommuner manden skal kunne ansættes til opholdskommuneskat, og hvorefter såvel mandens som hustruens skat for et bestemt tidsrum skal tilkomme *samme* kommune/r, nemlig den eller de kommuner, hvortil manden er opholdskommuneskattepligtig. Dette betyder eksempelvis, at der i tilfælde, hvor mandens skat efter hidtidig praksis fordeles mellem to kommuner med halvdelen til hver, fremtidig skal ske en lighed mellem samme kommuner af *såvel* mandens som hustruens skat, og det uanset om skattedelingens baggrund i det enkelte tilfælde måtte være den, at manden og hustruen har ophold i hver sin kommune. Det er ved bestemmelsens formulering forudsat, at såfremt manden på grund af lav indkomst eller som følge af eftergivelse af pålignet skat for et bestemt tidsrum ikke er pligtig at *betale* opholdskommuneskat, svares hustruens særskilt pålignede opholdskommuneskat til den eller de kommuner, der efter de almindelige regler ville være berettiget til mandens opholdskommuneskat.

Ifølge gældende praksis ophører hustruen straks at høre til mandens husstand ikke blot i tilfælde af skilsmisse og separation, men også ved faktisk ophævelse af samlivet. Hendes selvstændige stats- og kommuneskattepligt indtræder imidlertid først fra det kommende skatteårs begyndelse. Når hustruen for tiden efter en skilsmisse m. v. og indtil skatteårets udløb efter de foreslåede regler fortsat skal svare opholdskommuneskat i henhold til en foretagen særskilt ansættelse, vil det forekomme

naturligt, at denne skat svares til den kommune, hvor hun da har ophold uafhængig af, til hvilken kommune manden er skattepligtig for samme tidsrum, jfr. herved den foreslåede bestemmelse i § 8 a, stk. 3.

Den nye bestemmelse i § 8 a, stk. 4, tager sigte på den situation, at hustruen er særskilt ansat for et tidsrum, for hvilket manden ikke er skattepligtig her til landet. Det foreslås, at hendes skat i dette tilfælde skal svares til den kommune, der efter de for selvstændigt skattepligtige personer gældende regler ville være hendes skattekommune.

Bestemmelsen i § 8 a, stk. 5, står i forbindelse med den foreslåede nye bestemmelse i ligningslovens § 2 C, stk. 3, hvorefter den efterlevende ægtefælle, når hustruen har været særskilt ansat, kan kræve, at de for ægtefællerne foretagne skatteansættelser opretholdes med virkning for det eller de efter dødsfaldet følgende kvartaler af det skatteår, hvori dødsfaldet har fundet sted. Da den skat, der vil følge af opretholdelsen af afdødes skatteansættelse for nævnte kvartaler, må betragtes som en den efterlevende påhvilende skat, synes det naturligt, at denne skat tilfalder den kommune, der i øvrigt er berettiget til den efterlevendes skattebidrag. Afgår manden ved døden i et af skatteårets tre første kvartaler, og bringes den foreslåede særlige bestemmelse i ligningslovens § 2 C, stk. 3, i anvendelse, vil det følge af bestemmelsen i § 8 a, stk. 5, at ikke alene den enke på grundlag af den for hende opretholdte ansættelse påhvilende opholdskommuneskat, men også den hende på grundlag af den for manden opretholdte ansættelse påhvilende opholdskommuneskat for det eller de efter dødsfaldet følgende kvartaler af skatteåret skal svares til den kommune, hvortil hun efter de sædvanlige regler er opholdskommuneskattepligtig for nævnte kvartaler. Har enken i et eller flere af disse kvartaler skattepligtigt ophold i en anden kommune end den, der var skattekommune for manden, skal således den kommuneskat, der følger af opretholdelsen af den for ham foretagne skatteansættelse udover det efter dødsfaldet følgende kvartalsskifte, beregnes i overensstemmelse med de for enkens opholdskommune gældende regler på samme måde som hendes egen kommuneskat.

Til nr. 3-7.

Disse ændringer er alle af redaktionel karakter.

Til nr. 8-10.

Efter de bestående regler er skatteyderen (manden) i første række ansvarlig for skattens betaling. Betaler han ikke rettidigt, kan skatten søges inddrevet hos ham ved udpantning eller løntilbageholdelse, og der påhviler alene hustruen en subsidiær hæftelse for skattens betaling. De herom gældende regler, der er fælles for stats- og kommuneskatten, indeholdes i kommuneskatteovens §§ 40 og 42. Herefter kan mandens skat i første række indrives ved løntilbageholdelse hos hans arbejdsgiver med indtil 25 pct. af lønnen eller ved udpantning hos ham selv. Først når udpantning hos ham forgæves er forsøgt, kan hans skat indrives ved udpantning hos hustruen eller ved løntilbageholdelse hos hendes arbejdsgiver. Ved denne løntilbageholdelse må der højst tages 20 pct. af hver lønudbetaling.

En tilpasning af en ordning med særskilt ansættelse af visse hustruer til det bestående hæftelses- og inddrivelsessystem foreslås foretaget på den måde, at der pålægges den særskilt ansatte hustru og manden principal hæftelse for den skat, der er pålignet hver af dem. Betales den pålignede skat ikke, kan der hos vedkommende ægtefælle foretages udpantning eller løntilbageholdelse herfor. Er udpantning forgæves forsøgt hos den ene ægtefælle for den denne påhvilende skat, skal skatten subsidiært kunne indrives hos den anden ved udpantning eller løntilbageholdelse. Man har fundet det naturligt at foreslå, at maksimumsprocenten for løntilbageholdelse i disse tilfælde fastsættes til 25, hvadenten der er tale om tilbageholdelse i mandens eller hustruens løn, hvadenten det drejer sig om tilbageholdelse for egne eller ægtefælles skatter, og uanset om manden eller hustruen i det konkrete tilfælde står som forsørger ved statsskattens beregning. Dette betyder en mindre skærpelse af reglen om hustruens subsidiære ansvar for betalingen af mandens skat, idet den nugældende maksimumsprocent for løntilbageholdelse i dette tilfælde som ovenfor anført udgør 20.

Det vil, således som det allerede efter de gældende regler er tilfældet for hustruens subsidiære hæftelse for mandens skat, under alle omstændigheder være en forudsætning for en ægtefælles subsidiære hæftelse for den anden ægtefælles skat, at ægtefællerne samlever på inddrivelsestidspunktet.